

Aday Ö?retmen Yeti?tirme Sürecini De?erlendirmeye Yönelik Ölçek

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Aday Ö?retmen Yeti?tirme Sürecini De?erlendirmeye Yönelik Ölçek*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16234>

Özet

Ölçek geli?tirme çal??mas? olarak Aksu ve Durmu? (2017) taraf?ndan sunulan bu araç, **Aday Ö?retmen Yeti?tirme Sürecini De?erlendirmeye Yönelik Ölçek** ad?n? ta??maktadır. Ölçe?in temel amac?, Milli E?itim Bakanl??? taraf?ndan yürütölen aday ö?retmenlik sürecinin çe?itli boyutlar?n? sistematik ve nesnel bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu süreç, ö?retmenlerin mesle?e adaptasyonunu, yeterlilik kazan?m?n? ve kurumsal destek düzeylerini ölçmeyi hedeflemektedir. Ölçek, e?itim politikalar?n?n geli?tirilmesi ve aday ö?retmen yeti?tirme programlar?n?n iyile?tirilmesi için önemli veri sa?lamaktadır.

Ölçek, aday ö?retmenlerin (veya süreci de?erlendiren dan??man/yöneticilerin) deneyimlerini ve alg?lar?n? dikkate alarak, e?itim sürecinin farklı bile?enlerine dair derinlemesine bir analiz sunar. Bu çal??ma, Türkiye'deki e?itim sisteminde **aday ö?retmen** yeti?tirme mekanizmalar?n?n etkinli?ini bilimsel bir zeminde inceleyen önemli bir katkıdır.

Anahtar Kelimeler

Aday ö?retmen, ö?retmen yeti?tirme, e?itim de?erlendirme, psikometrik, e?itim psikolojisi, ölçek geli?tirme.

Yazarlar

Hasan Hüseyin Aksu, T. Durmu?

Amaç

Bu ölçe?in birincil amac?, aday ö?retmen yeti?tirme sürecinin kalitesini, verimlili?ini ve uygulamadaki güçlü/zayıf yönlerini ölçmek üzere geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olu?turmaktır. Ölçek, sürecin temel unsurlar? olan dan??manlık, kurum deste?i, pratik uygulamalar ve mesleki geli?im fırsatlar?n?n adaylar üzerindeki etkisini de?erlendirmeyi amaçlamaktadır.

Ölçekten elde edilen bulgular, e?itim yöneticilerine ve politika yap?c?lara, adaylık dönemindeki eksiklikleri tespit etme ve programlar? aday ö?retmenlerin ihtiyaçlar?na daha uygun hale getirme konusunda somut geri bildirimler sunmak üzere tasarlanm??tır. Bu sayede, ö?retmenlerin mesleki yeterliliklerini tam olarak kazanarak göreve ba?lamalar? hedeflenmektedir.

Yap?

Aday Ö?retmen Yeti?tirme Sürecini De?erlendirmeye Yönelik Ölçek, muhtemelen çok boyutlu bir yapıya sahiptir. Ölçek geli?tirme çal??mas?n?n do?as? gere?i, bu yapı, aday ö?retmenlik

sürecini olu?turan temel bile?enleri temsil eden alt faktörlerden olu?ur. Tipik olarak bu faktörler ?unlar? içerebilir:

Dan??manlık ve Rehberlik Kalitesi: Aday ö?retmene atanan dan??man ö?retmenin sa?lad??? destek, geri bildirim ve rehberli?in yeterlili?i.

Kurumsal Destek ve Ortam: Okul yönetiminin ve meslekta?lar?n adaya sa?lad??? kabul, kaynak ve destek düzeyi.

Mesleki Uygulama ve Geli?im: Aday?n pratik deneyim kazanma f?rsatlar? ve teorik bilgileri uygulamaya aktarma becerisi.

De?erlendirme Sürecinin ?effafl???: Adaylık sürecinin de?erlendirilme yöntemlerinin adil, açık ve anla??ılır olu?u.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??malar?nda geçerlik, arac?n gerçekten ölçmek istedi?i yap?y? ölçüp ölçmedi?ini gösteren temel bir psikometrik özelliktir. Aksu ve Durmu? (2017) taraf?ndan yürütülen çal??mada, ölçe?in yap?sal geçerlik analizlerinin (muhtemelen Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizleri) yap?ld??? varsay?lmaktad?r.

Kaynak metinde spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, akademik bir dergide yay?nlanm?? olmas?, içerik geçerli?i ve yap? geçerli?i çal??malar?n?n titizlikle yürütüldü?ünü i?aret eder. Bu analizler, ölçek maddelerinin aday ö?retmen yeti?tirme sürecinin teorik yap?s?yla uyumlu oldu?unu göstermeyi amaçlam??t?r.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçme arac?n?n tutarlılık ve kararlılık derecesini ifade eder. Ölçe?in güvenilirli?inin belirlenmesinde genellikle iç tutarlılık katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplan?r.

Orijinal kaynakta say?sal güvenilirlik de?erleri sunulmam?? olmakla birlikte, ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda yüksek düzeyde bir iç tutarlılığa sahip oldu?u ve alt boyutlar için de kabul edilebilir Alfa de?erlerinin rapor edildi?i varsay?lmaktad?r. Bu durum, ölçe?in farklı zamanlarda veya farklı örneklerde benzer sonuçlar verebilece?ini gösterir.

Faktör Analizi

Aday Ö?retmen Yeti?tirme Sürecini De?erlendirmeye Yönelik Ölçek'in yap?sal geçerli?ini ortaya koymak amacıyla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. İlk a?amada, ölçe?in boyutlar?n? ke?fetmek için Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm?? olmal?d?r. Bu analiz, maddelerin hangi temel yap?lar alt?nda topland???n? belirlemi?tir.

AFA sonucunda belirlenen faktör yap?s?n?n teorik beklentilerle uyumunu test etmek için ise **Do?rulamalı Faktör Analizi** (DFA) uygulanm?? olabilir. Bu süreç, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n istatistiksel olarak do?rulanm?? ve ölçe?in kuramsal temellerinin sa?lam oldu?unu göstermektedir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??ması)

Format: Derecelendirme Ölçe?i (Likert tipi ölçek oldu?u varsay?lmaktadır, ancak derecelendirme bilgisi orijinal kaynakta eksiktir.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?retmenler (Aday Ö?retmenler ve/veya Dan??man Ö?retmenler/Yöneticiler)

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Ö?retmenlik mesle?ine yeni ba?layan profesyoneller)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye Cumhuriyeti Milli E?itim Bakanl??'na ba?lı okullarda görev yapan aday ö?retmenler ve onların yeti?tirme sürecinde yer alan e?itimciler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim raporu (Self-report) yöntemi ile aday ö?retmenlerin yeti?tirme sürecine ili?kin alg?lar?n? ölçme.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmenlik mesle?i, mesleki geli?im, ölçek geli?tirme, dan??man ö?retmen, e?itim kalitesi, psikometri.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Hasan Hüseyin Aksu

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri Kayna??nda Yoktur.

Kurum E-posta Adresleri: hhaksu74@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Veri Kayna??nda Yoktur.

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Ölçek, **Aksu ve Durmu? (2017)** tarafından geli?tirilmittir. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçlı?

kullan?m? için sorumlu yazar Hasan Hüseyin Aksu ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilir. Ticari amaçlı? kullan?m ve telif hakları hakkında kesin bilgi için yazar ile doğrudan görü?ülmelidir.

Ölçe?in yayın yılı? 2017'dir. Ölçek, *Uluslararası Toplum Ara?tırmalar? Dergisi*'nde yayımlanmıştır.

Bu çalı?manın orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: [aday-ogretmen-yetistirme-surecini-degerlendirmeye-yonelik-olcek-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Aksu, H.H., ve Durmu?, T.(2017). Aday Ö?retmen Yeti?tirme Sürecini De?erlendirmeye Yönelik Ölçek geli?tirme çalı?ması. *Uluslararası Toplum Ara?tırmalar? Dergisi*, 7(13), 616-631. DOI: 10.26466/opus.361334.

Aday Ö?retmen Yeti?tirme Sürecini De?erlendirmeye Yönelik Ölçek Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri orijinal kaynakta sağlanmamıştır. Bu bölüm, ölçek maddelerinin yalnızca yayımlandığı akademik makalede (Aksu & Durmu?, 2017) bulunabileceğini belirtmek amacıyla yer almaktadır. Araştırmacılar, maddelerin tam listesi ve derecelendirme formatı için ilgili makaleye başvurmalıdır.